



ընդհանուր տնտեսական մեծերթի զահիրէն պէ-  
յան իթմէկէ արդու իթմէքտէ իսէ տէ՝ ար-  
թըգ՝ հէր շէյէ ածէլէ իթմէյի թէրծիհ իթ-  
մէզ օլտուղու՝ վէ դագէթալար տախի շու խու-  
սուստէ համիլ օլտուղլարը Եֆքեարը խայրլիէ՝  
միւսպահասա իչին թարիզի իթիտալէ թէշէպ-  
պիւս իթմէք՝ վէ հէյէճանտէն հէզար իտէ-  
ճէքլէրի էյիտէն աննաշըլըշ տըր :

Պու սուրէթտէ պիլէ տէ ճայիզ օլան՝  
պու մէյմէնէթլի կիւնլէր արասընտա մէյ-  
մէնէթի պիլը հալատիս իրանընա գանաաթ ի-  
տէրէք , Սահմանադրութիւն կէօրիւնտիւ տէ-  
յու նէշը իթմէք եթիշիւնտէ տէ , Փէգաթ՝ շու  
մուխթասար միւթալայը տախի պէրապէր ի-  
լալէ իթմէկէ միւսալաաթ իտէրիզ :

Եանի օն սէքիզ մահտէն պէրի (Եթենաս  
կերպարանեալ) հիւրմէթլի պիլը իիթիյար միւ-  
սինն Մէնթօր թէճրիւպէ իմթիհանլէրի իլէ  
Հայ կէնճլէրի մայէթինէ սայքի կիզի պիլը իլ-  
համը իլահիլէ թայիլն պույրուլուպ էլէբլին-  
տէն թուլթարազ նիչէ տէնիլլէրի , պօրալը հէ-  
վալարը , թէհլէքլի մահալլէրի (Եանէլիզէ)  
Ելիսեան դաշտը , ճէհէննէմ բէմինի , ճէնի  
սահրալարընը . Սէսոստը ալիմ վէ Եզամէթլիւ  
փատիշահըն տալիլէսինի , վուգուլթ վուրդու-  
նուսու , թէհամիլլտէն զուհր իտէն սէատէ-  
թի , Ֆիրասէթին սէլամէթինի , սատագաթըն  
իւճրէթինի , պէյան իլայիլ պիլթթէճրիւպէ  
կէօլթէրիպ տէրս վէրտի քի՝ նիզամիլթէր օլ-  
մագ իւչիւն՝ եալընը Միսոփսուն գանուլլէրինէ  
վուգուլթ օլմագ քիֆայէթ իտէմէյէճէք տիր :

Իլէ անճագ օլ գանուլլէրի իճրայէ գօմագէ  
սուհուլէթ թարիլլէրինտէ թէրպիլէ օլմուշ  
ալիմ իիթիյարլարա , չաղը թագէ ազլը քեամիլ  
կէնճլէրէ , վէ Ֆէտաքեար սահիպ սէրվէթէ  
միւհթաճ ըմըշ Միլլէթ՝ վէ Սահմանադրու-  
թիւն :

Սահմանադրութիւն աօղարքէն սօվուգ հէ-  
վալարտան մուհաֆազա իթմէք իչիւն՝ Հայ  
կէնճլէրի օլ գատար սըզըշտըմըլար սէվիլլիւ  
էվլատլարը օլան գանուլլէրի քի՝ ազ գալտը  
սօն նէֆէսինի ճանընը թէսիլմ իտէյօրտու :

Տէվլէթի Ելիլէ Ե-վլքթմագրուն Իֆէն-  
տիմիլ Հաղբէթլէրի՝ պու տէֆա շու ճէնագէ  
ատտ օլունան մալլուլթ հալէ մէրհամէթլի է-  
լինի տօգուլստուրտուգտէ օնա պիլը հայաթ  
պալաշ իլայիլպ՝ Իրմէնի միլլէթի Ղազարոսուն  
տիրիլմէսի իւզլէ մէզհէպճէ թէսէլի օլուքքէն՝

տիրենալիճէ վէլիլլէնիմէթի օլան պիլը եթար  
շէրիֆտէն իքինճի պիլը տէլալիլ հայաթը օլան  
Սահմանադրութիւնու գապուլ իտիւպ՝ իլ էլ  
էպէտ սէնալլէրի օլմագէ պօրճիւ օլտու . Փէ-  
գաթ « Ի ուճէք զդա և թողէք երթալ » իս-  
թըրտան չոգմամալը . իշտէ պու տիրիլէն՝ Ղա-  
զարոսուն իլէրուտէ եիւրիւմէսի՝ եինէ միլլէ-  
թին էմրի պասիլթէթինէ հէվալէ օլտուղինտէն  
« Լուճէք զդա » ևայլն միւշքիւլաթ պունտա  
իտի . լաքին՝ պու միւշքիւլինտէ հալի իչիւն  
թէճրիւպէ մուալլիմի վազըթ՝ քիֆայէթ  
մըգտարի տէրս վիտի պալատէ զէքր օլան մի-  
սալ իւզրէ :

Բապալիմիլ Հաղ Միւթաալ Հաղբէթլէ-  
րի՝ պու ուղուրա բէհպէր օլաճագ ալաի միւհ-  
թէրէմլէրի քէնտիսի թէնվիլ իլլէսին ամին :

Սահմանադրութիւնտան մէմուլ օլունան  
հասէնաթ հէր նէ իսէ՝ նահիլէրտէ պուլու-  
նան Հայլարա տախի խասսէթէն պիլը թալի-  
մաթ վէրիլմէսի իչիւն չօղլար թարաֆընտան  
բէք էլլէմ կէօրիլմիւշ՝ վէ պիլիմ թալիմիլիլիզ-  
ճէ տախի հաղգանիլլէ պիլը մաթլուպ սայըլըշ  
տըր . Չիւնքի Ենաթօլուտէ պուլունան Հայ-  
լարըն էքսէրիլլէթի՝ կառավարութիւն զըմընտէ  
պիլը մալիւմաթլարը օլմայըպ՝ եալընը Սահմա-  
նադրութիւնուն իսմինի իլիթմիլլէր , լաքին է-  
սասընտա մէվճուտ օլան իսլահաթ՝ վէ սու-  
հուլէթի աննայաճագ էհիլ լիագաթ ազ պու-  
լունտուղընտան՝ հիչ պիլը քիման պիլմէտիլի պիլը  
շէյի արգու իտէմէզ Փէհպսընճէ՝ շիմիլլէ գա-  
տար Ենաթօլու Հայլարընտէն պու խուսուս-  
տէ պիլը իսթիլան օլմամըշ տըր . վէ կէրլէք  
Արշուլթիւն թարաֆընտան սանճագլարա  
պաղը իսթար վէրիլմիւշ իսէ տէ՝ պու իքինճի  
տէֆա Սահմանադրութիւն Ֆիլիլէ պաշայա-  
ճագ օլտուղընտան , նահիլէր իչիւն միւս-  
թաղիլ պիլը իյզահաթ՝ (ճանօթութիւն) վէրիլ-  
մէսի պաղը խայրիսահան թարաֆընտան պիլլէ  
խապէր վէրիլմիւշ օլուպ խասսէթէն բէսալմիլ-  
տէ միլլէթիմիլ ըիւիւսինէ պէյան իտէրիլ :

Մուգատտէմճէ չոգարըլըշ օլան (հրահանգ)  
թալիմաթ եալընը Սահմանադրութիւնուն  
իսթիմալի սուհուլէթի պապլինտէ պիլը թալիմ-  
նամէ օլտուղու հէր քէսէ պէյան օլուպ , թաշ-  
բալէրտէ պուլունան միլլէթիմիլլին մաթլուպու-



Սինիր գուլվեթ լերի ճեֆայե զահմեթէ ալըշմըշ օրուպ մէշհուր սիւվարի տիրլէր • լեմն գուլվեթ լերի նաղնտէլիկէ կիրմէ յիպ սերթ ապա վէ գապա պեղլէրիլէ սերթլիկէ ալըշմըշ թըֆլ (քնքուշ) չաղլարնտա ճեֆաքեար էօմբէ մէծպուր տուրլար •

Քեզալիք գատիմ հուտուտու վասի օլան օվալարատէ տաղլէրտէ կեզտիքլէրինտէն • կեօղլէրի պիր միլ ուզադտէ օլան շէյին ընկնի պիշիմնի տախի կեօրէպիլի • պուռնուն մուղայիքլէ, շէհրտէ տիւլարլէր պինալէր արանընտա սաքին իտէն շէհրի առէմ, աթա պինսէ չափուգ եօրուլըր • սերթ թուպալարտան րահաթսըղ օրուր, վէ կեօղլու ուզադ մեսաֆէտէ օլան սեյր իթմէկէ գատըր օլամադ • տէմէք տիր քի ինսանըն առէթլէրինտէն եազօա պոլլունտուղու հալին ըզթիզասընտան հէր հասսէսինէ թէհսիր չըգար նասըլ քի տէնալիշ տիր • «ամենայն սովորութիւն լինի բնութիւն» հէր առէթ թապիաթ հիւք միւնտէ թուլթուլըր •

Քեզալիք հէր հասսէ քէնտինէ միստուս պիր հալէ չօգ վազըթ ալըշարագ հայճա ունակուլթիւն թէսմիէ օլան պիր գուլվեթ հասըլ օլուր • վէ պու տուր, պէնի առէմի կերէք էյիլիկէ մէյալ իտէն կերէք ֆէնալըղա • պու ումուլիէ օլան ալըշմադ թէհսիրի • խանէլէր տէրուլնտէ պիր վալիտէնին թէրպիտի թարղըն տա սիւա վէրտիկի չօճուղա աշլանտամաղթտէ յիւ քիմ գատըր օրուր տիրմէկէ • վալիտէնին խըղմն նազ թափուլ հարաքէթի լէհճէսինէ վուրան խըրա ալամէթլէրի չօճուղուն սաղլըղըն տիտէլտիքտէն մատէ, բարոյականապէս • էօլքէտէ կեօրիւլէն էշքեալի չօճուղուն նաղիք ասապլարընա պիր միւհիւր կիպի վուրաճաղընա շիւպ հէ իսթէր մի • պու սէպէպին չօգ տէֆա պիր սերլսօշ փէտէրին սերսէմ էվլատըր օլաճաղը, շիւպհէսիլդ տիր • աղաճլար եախօտ ուֆագ ֆիտանլար կէնճ ֆիլիլլէրինէ ըհհիալը ըհնկեամիդ շէյլէր աշլանտըգտէ միյվէսինտէն այնէն գօգու • վէ միսիլլիւ ըհնկ հասլ օլտուղու թէհրի պի իլէ աննաշլմըշ օլտուղտէ, ինսանի տիւղլիլտէ տախի մանէնտի ահվալ կեօրիւլմէսի տիգ • գաթ իտէն էհլի ֆէթանէթէ մալիւմ տիր • վէ բէտէրին վալիտէնին էշքեալի եհնի տօղան սապիտէ պէյան օլտուղու միսիլլիւ, աթալարըն թուհու էշքեալլէրի տախի մէվլուտլէրինէ աշլանմասը թապիլի պիր հալ տըր • տիրմէք տիր քի փէտէր վալիտէ օլանլէրին պուլլունտուղու թէր •

պիէ թարիզը տահա էվլատըրը տիւնեայէ կէլմէզտէն • իլք խամուրլարընա պասմա օլունմուշ կիպի տիր քի • միլլէթլէր գալմէր վահշիւր մէտէնիէթլիւր ճինսլէր պիրի պիրինտէն ֆարգ օլա կէլմէքտէ տիրլէր •

Իլերուտէ տեվամի

## ՏԱՃԿԱՍՏԱՆ

ՊԵՆՃԻԳԱՑԻ ԼԸ ԼԸՎԱՆ ԼՐԱԳՐԻՆ

ՄԱՍՆԱՌՈՐ ՆԱՄԱԿ ՄԸ ԱՐԵԻԵԼՔԷՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 19 ՓԵՏՐՈՒԱՐ

«Շատ բաներ կան որոնք մեր երկրին մէջ քաղաքակրթութեան յառաջ երթալը յայտնի կը ցըցունեն • ասոնց մէկն է հասարակաց կրթութեան յառաջադիմութիւնը որ անժխտելի է • Երգարեւ շինութիւն տուող բան մըն է տեանել բարձր աստիճանի մարդիկ որոնք, Եվլէննայի օրինակին հետեւելով, (անոր ինչպէս գիտենք, առաջին պաշտօնեայ էր), հրապարակական դաստուրութեամբ իրենց հայրենակիցները հրահանգելու կաշխատին •

Ինչպէս արդէն ձեզի իմացուցած եմ, Տէր վիշ փաշան համալսարանին մէջ Բնական գիտութեան և Բիւրիայի դաստուրութիւն ընել սկըսաւ, անոր օրինակին հետեւեցաւ Միւստաֆէ ֆիդէֆէնտին, որ Պատմութեան դաս պիտի տայ և Սալիհ էֆէնտին որ Բնական գիտութեանց վրայ պիտի խօսի •

Իբրեւ ստոյգ կրտսի թէ Օսման էֆէնտին ալ մօտերս Տարիւլ Ֆիւնուէնի մէջ աստեղագիտութիւն դաս պիտի տայ • Ես դաստուրութիւններէն զատ գիտնական խնդրոց վրայ կը խօսուի ժողովի մը մէջ որ Աստանդուլօլոյ մէջ նոր կազմուեցաւ, Սուլթանն ալ աս ընկերութեան յատուկ տեղ մը շնորհեց •

Այն մտաւոր յառաջադիմութիւնը Մայրաքաղաքի Բրիտանեայ հասարակութեանցը մէջ ալ կը տեսնուի • Եյսպէս Հայերը բազմաթիւ Դպրոցներ հաստատեցին և Ուսումնական ընկերութիւններ կազմեցին, Եղգային Թատրօն մը ունին, և միայն Մայրաքաղաքի մէջ տասն և հինգ Հայ Օրագիր կը հրատարակուի • Յոյներն ալ անոնց հաւասարելու կը ջանան, Միանգամայն մարդասիրական գղա-



կրնար յիշել կամ գիտել. ո՛չ ալ նոյն աղե-  
տից ինչ ըլլալը գիտէր. բնական է որ սթափ-  
ուեցաւ. և ցաւը կրգգայ. բայց չը կրնար իւր  
ախտին վրայ տրամաբանել.

**ՅՈՒՍԱԴԻՐ ԲԱՐԵՐԱՐ**

Ենհարին բան՝ այդ ի՞նչ գառանցանք է.  
ախտացեալ մը բժշկել ախտին պատճառը զնն-  
ներու միջոցներէն դուրս՝ արտաքոյ կարգի խն-  
դիր մը. Բայց կը հաւատամ քեզ, Եսիոյ ներ-  
սերը գնացող բժիշկները ծիծաղելով կը պատ-  
մեն որ՝ անդ հիւանդը ամեն կերպ լուծութիւն  
կը պահէ իւր ախտից ինչէն պատճառիլը մանա-  
ւանդ ուր տեղը ցաւելն ալ խստիւ կը պահէ.  
երբ ճարտար բժիշկը նշաններէն ծանուցեալ  
պատճառը և ցաւոյն տեղերը ինքնին կը յայտ-  
նէ՝ ան ատենը սքանչելիքը կսկսի, և բժշկին յար-  
գը կը բարձրանայ. իրաւունք ունիք, Հայաս-  
տանը չը կրնար պատմել իւր ցաւերը. և կա-  
րող ճարտար բժիշկներուն կը կարօտի.

**ՀԱՅ ՊԱՆԴՈՒԽՏ**

Եսիկայ Պօլսոյ ազգայնոց վրայ ալ նուազ  
տարբերութեամբ և քանի մը բացառութեամբ՝  
համեմատական օրինօք կրնայ վերածիլ.

**ՅՈՒՍԱԴԻՐ ԲԱՐԵՐԱՐ**

Եւ ինչո՞ւ չէ, ազգին յառաջադիմութեան  
օգուտ մատակարարող երախտաւոր բարերարնե-  
ները թէ՛ նիւթական թէ՛ բարոյական կերպով իրենց  
հսկողութեան յանձնրված ազգը, ոմանք գի-  
տութեամբ՝ ոմանք դաստիարակութեամբ՝ դըպ-  
րոցներով, ընկերութիւն, թատրոն, լրագիր,  
ատենաբանութիւն, քարոզ, և այլն. Ե. յաբան  
ազգու միջոցներով խնամեցին. Բայց նա փոխա-  
նակ կազդուրելու աւելի ջլատութեամբ թու-  
լացաւ, և հզօր օգնականութեան կը կարօտի  
մատուցեալ դարմաններէն օգուտ քաղելու հա-  
ւել.

**ՀԱՅ ՊԱՆԴՈՒԽՏ**

Պարծեմ հանրական օրէնք մը կայ ազգի մը  
յառաջադիմութեան. և այս միութեան ոյժն է,  
և երբ ազգը միատարհութիւն համակրութեամբ  
գործէ իւր մէջը ընդունված օրէնքները կենդա-  
նութիւն կուենան, և զինքը կը կենդանացնեն,  
առանց դրական օրինաց գործնական օրէնք մը  
կուենան. Ուրեմն միանալու միջոցներուն վրայ  
պէտք է խորհրդածել. և ցաւալի կէտն այս է՝  
որ՝ ազգը օրինօք կրնայ միանալ, և օրինադրու-

թեան գործադիր գորութիւնը մեքենային մեծ  
անիւին կը նմանի որ շարժել տայ ուրիշ կա-  
նոնեալ օրէնքները. Եւ դարձեալ փոխադարձ  
գորութեամբ՝ կանոնեալ օրէնքներէն շարժա-  
ռիթ՝ նոյն մեծ գորութեան արգասաւոր ար-  
տադրութեանը.

**ՅՈՒՍԱԴԻՐ ԲԱՐԵՐԱՐ**

Պարզաբանելի կուգեմ սա նախընթաց խօս-  
քերդ. ինչպէ՞ս կարելի է միութեան ոյժը ազգին  
օգտին ծառայեցընելու այդ փոխադարձ գորու-  
թեանց համեմատութեամբ.

**ՀԱՅ ՊԱՆԴՈՒԽՏ**

Ի՞նչպէ՞ս առաջ թուարկեցիր՝ ազգը յառա-  
ջադիմութեան մղել գանազան միջոցները. այդ  
միջոցները ցրուեալ վեճակ մը ունեցեր են, ազ-  
գային կեդրոնը զայն ցրուեալները իրեն քաշելու  
գորութիւնը ի գործ դնելով իրարու հաղորդակ-  
ցութեամբ պէտք է գործ տեսնալ.

**ՅՈՒՍԱԴԻՐ ԲԱՐԵՐԱՐ**

Ինչէ՞ն գիտցար որ ազգօգուտ գործքերը  
և անոնց գործողները ցրուեալ վեճակ մը ունին.

**ՀԱՅ ՊԱՆԴՈՒԽՏ**

Հայաստանի բնակիչ քը հեռուէն բարձրա-  
գոյն դիրքի մը մէջ կը նկատեն Պօլսոյ Հայերը,  
և միշտ հաւատալու վրայ են որ իրենց ազգու-  
թեան և ազգային իրաւանց պահապանը՝ այս  
ընտիր գաղթականութիւնն է. Որովհետեւ հա-  
րո՛ւստէ, գիտո՛ւն է, ագնուակա՛ն է, քաղաքա-  
կրթեալ է, ջերմեռանդ կրօնապահ է, միով  
բանիւ. Հայ ազգը ինքը զինքը գննելով ազգու-  
թեամբ իբրեւ մի մարմին եղած՝ Վ. Պօլսոյ Հա-  
յերը նոյն մարմնոյն զխոյն ուղիղը կը համարէ,  
և իւր կենսական մտանորական գորութեան ըս-  
կիղքը անկէ ընդունելու խոստովանելով. ինքը՝  
Հայաստանը սիրտն է, ազգային հոգւոյն կայա-  
րանն է, բայց այս ոգւոյն և սրտին կառավարը  
Վ. Պօլսոյ հայոց մտանորական գորութիւնէ կրա-  
պատէ միշտ. Մայր Հայաստանը՝ իրաւ է իւր  
սիրելի ծնունդները միշտ սիրելու պատրաստ  
եալ է, բայց՝ սիրելոյն կերպը չգիտեր, միայն կը  
խանդաղատի կը դուրգուրայ իր սէրը նուիրա-  
կան է՝ կրօնիւ հաստատեալ յաւիտեան յարա-  
շարժութեամբ. Բայց աւա՛ղ սիրոյն օրինաց  
անդէտ լինելով՝ և թշուառութեամբ տագնա-  
պելով իւր սիրոյ յղացմունքները ոգւորելու



բղխեալ տղորմածութեան զգացմունքը գովելի է՝  
 Բայց՝ այս ողորմութիւնը, յաւերժական յիշա-  
 տանքներով ազգին կենդանութեան վերանորո-  
 գուէ օգնող միջոցներու վրայ հաստատեալ է՝

Խոստովանելի է որ Հայ Թատրոնները՝  
 Հայ զգացմունքը կրթելու համար ամենամե-  
 ղուն միջոց մը են. վասն զի սիրտը կը խանգա-  
 դատեն զգային կերպով, իմացականութիւնը կը  
 դարձակեն, մտաւոր իմաստներով միտքը կը սը-  
 ընեն, բանականութիւնը վսեմ պատկերներով կը  
 բարձրացնեն, բնաւորութիւնը յեղաշրջեն, ի  
 բարի այսինքն՝ ամենաչարութեանց, վատու-  
 թեանց, մատնութեանց՝ կամ անբիծ վարուց  
 զգային պատկերը նկատելով։ Միով բանիւ ըսեմք,  
 բոլոր Թատրոնները՝ մանաւանդ Վրացայինը,  
 Մաքսիմ Գորկիի և մոլոթիւնը իբրեւ թէ մար-  
 մնացող ցանկով վերադարձնող գաղափարները հեշ-  
 տին կերպիւ՝ ներհայացնելով՝ սրտին կը տիրեն  
 որ ազդելուն է զգացմանց։

Շարունակելի

## ՀԵՄՇԵՀՐԻԼԵՐԻՄԻՁԷ

ՊԻՐ ԻԽԹԱՐ

Գայսերի ահալիսի ճեփաքեարըղը նիւէ  
 թէճրիւպէ իւն պէյան օլմուշ պիր սահիճիկ  
 տիր, գուվիէ միւտրիգէլէրի տախի մէտհէ շա-  
 յան, Ֆեզաթ աճրնաճադ հալ պու քի էկէր  
 պու քէրէմ լուծֆու իլահի իսէ՝ էյի գուլա-  
 նըպտէ մահսուլտար իթմէտիքլէրի իշին Ալահա  
 ճէվապ վիրմէյէ մէսուլտուրլար. էկէր իհասնը  
 թապի իսէ՝ էինէ Ալահ կիւն օլուպ սիւալ ի-  
 տէճէքտիր. պու տէվտէ պիւթիւն այլմտէ պիր  
 հարաքէթ վար, վէ շու հարաքէթին սէպէպի  
 պիւթիւն միլլէթլէրին ազլը քեսմիշ տիր քի՝  
 իհիթիւաճրն արթմասընա կէօրէ՝ ազլը մարիֆէթ  
 թիւարէթ զիրաթ տախի արթմալը տըր. հէր  
 գանղը մահէլտէ թէրպիյէ գըմնիտէ՝ շէհրիլէ  
 իտտիասընա պիր պիրինէ պէնգէմէք իստէյէն  
 միլլէթլէր շէհրիլէր իշին ըթթիզա իտէն էսասըն  
 խարճընա պիր մէվըր թուլթուլարսա՝ ազլը  
 պէթ բէրիշան օլտուլար. վէ նէտամէթ պիրլէ  
 ասըլ թէրպիլէ Եօլունայ կիրմէք իստէտիլէրիսէ՝  
 տէ՝ մուհաֆազարընա ըթթիզա իտէն պէրս-  
 քէթի պուլամալըպ միւսէպէթ էնճամ պիր  
 թարիգէ տիւշար օլտուլար քի՝ թէվարիլի մի-  
 լիէ տէրճ իտէն պու շէյի սէյր իտէ պիլիւր.  
 Գայսերիտէ պուլունան ահալի հէման Եէքինիսիւ  
 հէմ ալիճէնապորըլար հէմ չալըշիան, չօրադ  
 վէ սուսուզ մահէլլէրի միւսալիթ էթմէքի-  
 չին տաղէրին պաշընա գատար սարֆը էմէքլէ  
 հասըլթիւ թէշէպիլիւս իտէրէք էիկիրմի սէնէ  
 միգտարի էմէք վիրէրէք շէհրիլէ Եազըն թէմիզ

կիւզէլ պաղ վէ պահճէ իլէրի կէթիրմիշլէրիտի-  
 քի\*, մահալի մէզքիւր Եսկի շէհրի թապիր օ-  
 լունուպ, սուսուզ՝ գայալը՝ վէ գուլալ մա-  
 հալլէրի տախի պուլունարադ շիւրիւք թօրադ-  
 ար օլտուլունը Եհլի զիրաթէթ քէշֆ էթմիշ-  
 տիր թէճրիւպէ իւն։

Պէօյլէ պիր թապիւթտէն մահսուլտուզ մէվ-  
 գըլէրի շէն իտէպիլէն ահալի, իհիթիւաճր արթ-  
 տըգճա չալըշմասընա արթմաճադ Եէրտէ՝ թէէ-  
 սիւֆ իլէ սէօյլէրիլ քի գայրէթտէն տիւշմիւշ  
 կիլիտիրլէր։ Պունուն սէպէպիլ նէ՝ տիր տէյի  
 արամադտէն զիտտէ իլէրիտէ իշ կէօրմէլէրինէ  
 Եօլ կէօսթէրիլսէ տահա էյի օլուր զանն իտէ-  
 րիլ. Չիւնքի՝ զայրէթ կիւզար ալիճէնապ վէ ա-  
 գըլը պիր ահալլէ՝ քէնտի կիտիշինէ սէտո օլան  
 մուլմանաթը տախի կէօրէ պիլիւր։

Պու տէֆա տախի Գայսերիտէն մէթէպլէր  
 նըզամընա վէ Իսլահաթընա տախի պաղը հա-  
 վատիլէր իշիլտիմէքտէ հէմշէհրիճէ միւլթիւթ-  
 իտիր օլաճաղըմըլտան վէ Գայսերի մէթէպլէրի  
 յաւալադիմութիւնու կիւլարը Գայսերի թէս-  
 միէ օլան ըիսալէտէ տախի իլան օլմուշ կէօրիւն-  
 սէ չօդ մէմնուն օլունաճադ պիր հալ օլուր.  
 Եկէր մէսմուլիլիլ օլան հավատիլէր սահիճ ի-  
 սէ պու տէֆա հէմշէհրի աղալարըմըլ շու պահ-  
 սը օղունալարընա էօյլէ հավատիլէրի թարա-  
 ֆըմըզա պէյան իթմէկէ թէնէզլիւլ պուլու-  
 րուրլար տէյիւ մէմուլ իտէրիլ. Եօդ էկէր դա-  
 րը սահիճ իսէ պալտտէ զէքը օլան թաշըզլէրի  
 միւսալիտ իտէպիլէն Ելլէր, Ֆիքիրճէ հէրկ օլ-  
 մաղէ միւհիթաճըլ տուլումլմուշլէրն տահա  
 պօշ վաղըթլար կէշիլիլէրէլէրիւմի աճապ. Գայ-  
 սերիճէ ազճէնին գըլլէթի կէշիլիլէրիլիլիլն դա-  
 րուրէթի ազգուլթանըն ինգըրաղը, տիւնեանըն  
 կիտիշինի սէյր իտէճէք պալիլէթիլիլ օլմալը-  
 դընտան իլէրի կէլմէքտէ օլտուլունա տահա  
 իսքեաթ օլաճադ թէճրիւպէլէր կէօրիւնմէտի  
 մի։ Բիսալէմիլ Եէտիլլէ նպըլ տէֆա սէվիլիւ-  
 լիւ վաթանըմըզա միւքեալէմէ իլլէմէք իստէրսէք  
 պաղալըմ՝ ճէվապ ալաճադմըլըլ։

\* Կէշին սէնէլլէրտէ պու պաղ ու պահէլլէրին  
 իղի Եսէրի գալմայաճադ գատար իսսան էլիստէն  
 խարապ օլմուշ տուր։

ԽՄԲԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ  
 Տ. ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՔԱՀԱՆԱՅ  
 ՆԻԿՈԼՈՍԵԱՆ ԿԵՍԱՐԱՅԻ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ռ. Յ. ՔԻՐԻՔՅԱՆ  
 ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, ՖԵՆԱՆ ՃԵՂԱՐ